

НАЦИОНАЛЕН ВЕСТНИК

ТРАКИЯ

Брой 15 • год. ХСIII • 20 август 2013 г. • цена 0,40 лв.

www.stdbg.org

На „Петрова нива“ почетоха илинденци

Тази година на „Петрова нива“ по изключително тържествен начин бе отбелязана 110-тата годишнина от Илинденско-Преображенското въстание. На 17 август в историческата местност на традиционния тракийски събор дойдоха да почетат паметта на падналите за свободата председателят на парламента Михаил Миков, вицепрезидентът Маргарита Попова, военният министър и председател на Националния инициативен комитет за честването на годишнината Ангел Найденов и неговият колега-външният министър Кристиан Вигенин, много депутати, евродепутатите Маруса Любчева, член на ЦР на СТДБ и Ивайло Калфин, начал-

Много политици и държавници взеха участие във възпоменателния тракийски събор

никът на отбраната ген. Симеон Симеонов и други висши военни, областният управител на Бургас Павел Маринов, председателят на СТДБ Красимир Преманов и неговите заместници Милен Люцканов и Тодор Бояджиев, Румяна Вълчева член на ЦР, председатели на дружества и членове на Върховния комитет, представители на „Атака“ и ВМРО. Сред гостите беше и Антон Кисе – Президент на Асоциацията на българите в Украйна и депутат в Украинския парламент. На събора в Странджа дой-

доха и тракийци от цялата страна.

На 29 юни 1903 г. тук, на „Петрова нива“ се взема решение за обявяване на Илинденско-Преображенското въстание. В конгреса участват над 300 делегати, а въстанието избухва на 6 август – на празника Преображение Господне. За няколко дни Странджа е освободена и е провъзгласена Странджанската република.

Организаторите на възпоменателните тържества за тези събития бяха, Община Малко Търново

СТДБ, Регионалният съвет на тракийските дружества в Бургас и Дирекцията на ПП „Странджа“.

Преди официалното откриване на тържествата Сливенският митрополит Йоаникий отслужи заупокойната молитва в храмота „Света Петка“. След това Национално дружество „Традиция“ показа възстановка на конгреса, проведен на това място през 1903г. Изпълнението беше посрещнато с много аплодисменти.

Продължава на 2-а стр.

Доц. д-р Наталия
Рашкова,

**ИНТЕРЕСЪТ
КЪМ
ТРАКИЙСКИТЕ
ПЕСНИ РАСТЕ**

На стр. 3

ПОЛИТИЧЕСКИ го-
решници, „взривени“ от
протести и антипротести,
разделиха народа, но пре-
дизвиканата нестабилност
не трябва да бъде пречка
България да отбележим
достойно бележитите го-
дишнини – 110 години от
Илинденско-Преображен-
ското въстание, 100 годи-
ни от Балканската война и
последвалата я Междусъ-
юзническа война, както и
столетието от разорението

народът.

Сега очите ни са обърна-
ти към Петрова нива, тра-
кийското Оборище, което
подпалва искрата на бунта.
Към нея ни дърпа кръвта.
Който не знае какво е
Петрова нива, да чуе поета
Петър Василев: „Това е ,
Петре, Петрова нива,/ някъ-
де в Странджа, почти в за-
брава. / Но пътят, който от-
тук минава / все по-далече,
Петре, отива...“ Дано оте-
чествените медии не под-
минат и тази година на едра
тропоска честването на тая

Натам ни дърпа кръвта

на тракийските българи.
Похвално е, че бе създаден
нов национален инициати-
вен комитет за честванията
под председателството на
министъра на отбраната
Ангел Найденов. Обно-
веният комитет, в който са
представени СТДБ и Тра-
кийският научен институт,
ще отпусне средства на об-
щините за възстановяване
на войнишки паметници и
за юбилейните прояви.

• Тодор Коруюв

Естествено за нас са ва-
жни тези прояви, защото в
тях изразяваме преклоне-
нието си пред подвига на
изконното българско насе-
ление от Македония и Тра-
кия, което не се примири с
робската участ, отредена му
от Османска Турция и Ве-
ликите сили след Берлин-
ския конгрес, покланяме
се пред жертвоготовността
на въстаниците пред олта-
ра на свободата, свеждаме
глави пред десетки хиля-
дите тракийци, жертви на
първия геноцид през XX
в. И колкото е важен юби-
лейният възторг, толкова
са от значение поуците от
тези славни, но и трагични
събития. Каква поука ще
оставим на поколенията,
например, за безумната
авантюра на цар Ферди-
нанд и неколкократната
български политици, министри
и генерали преди сто годи-
ни, довела до национално
крушение. Поведението
на нашата т.нар. „полити-
ческа класа“ в последните
години свидетелства, че не
умее да се вслушва в гласа
на историята, от което пати

историческа нива, „дето от-
давна забрави сърпа“.

За нас Илинденско-Пре-
ображенското въстание е
едно, ние не го делим, както
единно са го замислили не-
говите идеолози Гоце Дел-
чев и Михаил Герджиков.
През 1903 г. Македония и
Тракия се вдигнаха за един
и същ отечествен идеал.
Жалко, че нашите държав-
ници и политици днес не
разбират това. Ето как се
обръща войводата Лазар
Маджаров към четниците
в с. Дерекьой в Странджа:
„Нека всички дружно из-
викаме: „Долу турската ти-
рания! Да живее свободна
Тракия! Да живее свободна
Македония!““ Преди атака-
та на Василико Михаил Гер-
джиков ще заяви: „От тая
нощ ние вече не сме рая...
Ние не се борим за нас, бо-
рим се за нашите жени и
деца, за тия, които идат след
нас!“ Заради това „след
нас“ ще е вечно жива песен-
та на войводата Яни Попов:
„Ясен месец веч изгрява
(над балканската гора.) В
цяла Странджа роб запява /
песен нова, юнашка.“

Организаторите на тържествата и тази година бяха предвидили в програмата на честванията провеждането на специална конференция, посветена на годишнината от Илинденско-Преображенското въстание.

Водещи в нейната подготовка и провеждане бяха Тракийският научен институт към СТДБ и историческият музей в Малко Търново.

Конференцията бе открита с поздравителни слова на кмета на общината И. Янчев и на председателя на СТДБ Кр. Преманов.

Продължава на 2-а стр.

Отбелязахме празника и с Научна конференция

Продължение от 1-а стр.

На „Петрова нива“...

Председателят на парламента М. Миков поздрави представителните роти и духовия оркестър на тържествена проверка. Възпоменателното тържество пред мемориала бе открито от кмета на община Малко Търново Илиан Янчев.

Благодарности към институциите и хората, които подкрепиха честванията изрази председателят на СТДБ Красимир Премянов. Той специално подчерта изключителния принос на А. Найденов за провеждането на честванията, на министър Вигенин-за възстановяване на активната позиция на българската дипломация в двустранните ни отношения с Турция и на вицепрезидент М. Попова, която демонстрира съпричастие към тракийската кауза. Кр. Премянов отбеляза и колко е важно присъствието на председателя на НС за тракийци.

Историята ни е събирала заедно всеки път, когато България се е нуждала от нашето единство. Нека и сега да дадем началото на обединение около интересите на България, призова той. В своето слово военният министър Ангел Найденов припомни, че Илинден-

ско-Преображенското въстание е естествено продължение на Априлското и посочи големият брой на офицерите и доброволците, отдали живота си за свободата на Отечеството. От своя страна вицепрезидентът Маргарита Попова цитира максимата на тракийци. „Ние нашето го помним, не забравяме, но не търсим отмъщение“, каза тя и призова да намерим общото в нашето историческо наследство, което ни обединява. В изказването си М. Попова обърна внимание на това, че все още има въпроси, които хиляди тракийци чакат да бъдат уредени.

Ние от 42-вото Народно събрание, изпълнителната власт и президентската институция знаем своя дълг пред паметта на тези герои за национално освобождение и сме длъжни пред вас – потомците на тракийци и на Вардарска Македония, да положим всички усилия, така че въпросите, които стоят все още отворени, да намерят своето разрешение. Това потвърди и председателят на НС

Дружество „Традиция“

Михаил Миков.

Почти всички оратори посочиха изключителния принос на тракийци и на СТДБ честванията на „Петрова нива“ да се превърнат в традиция. И А. Найденов, и М. По-

пова акцентираха върху огромната им роля за съхраняване паметта на свидните жертви за свободата и посочиха конкретно усилията на председателя на съюза за утвърждаване на високия му престиж

на обществената сцена.

След официалната част многобройните гости на събора имаха възможност и да се насладят на великолепните изпълнения на ансамбъл „Странджа“.

В Карлуково глобявали заради разкош

ДОЦ. ГЕОРГИ МИТРИНОВ

На 13 юли в с. Славейно, Смолянско, някогашно Карлуково, бе отбелязана тържествено 130-годишнината от възникването на читалищна дейност. Тържеството бе проведено в сградата на местното читалище „Съгласие – 1883“. Гости на събитието бяха областният управител на гр. Смолян Димитър Кръстанов, председателят на областния и общинския съвет на читалищата в Смолянско доц. Христо

Гиневски и др. За юбилей читалището бе удостоено с плакет и почетна грамота от Министерството на културата на република България. Поздравления бяха поднесени от областния управител на гр. Смолян, от кмета на община Смолян, от областния и общински съвет на народните читалища в гр. Смолян и др. Честването събра славеиновци и потомци на изселници от селото в Пловдив, Смолян, Кърджали, София и др.

Показателно е, че имен-

Читалищата в основата на борбата за църковна независимост и за свобода

но в годината, в която се честват 110-годишнината от избухването на Илинденско-Преображенското въстание и 100-годишни-

ната от злополучната за България Междусъюзническа война славеиновци отбелязват и годишнина, свързана с културно-просветната дейност в селото, която обаче е първенстваща по значение. Именно културното и просветното издигане на нашите предци ги доведе до съзряване за идеите за църковна независимост, а по-късно и за политическа свобода.

В стремежа да се разгледа подробно

борбата за църковна независимост, която в Среднородопието, както и в Тракия и Македония, е много изострена, поради силните позиции на гръцката патриаршия в тия населени преимуществено с българско население райони, както и на учебното дело, не се отдава нужното на оная трета културно-просветна институция – читалището, която има съществен принос за културното и политическо въздигане на местното българско християнско население. А и в тая насока Карлуково е в първите редици сред селищата в Среднородопието.

Началото е поставено от родолюбиви местни българи, които продължават и по-късно да работят „на ползу роду“. Така малкото

планинско селце и в това родолюбиво начинание е сред първите селища в Среднородопието. Макар разположено встрани от големите пътни артерии и от големите търговски и административни центрове в областта, то има своя интелигенция, която е дорасла за развиването на читалищна дейност.

Кои са първите карлуковски будители? Синовете на селския чорбаджия Стойчо Шопа – Никола (Колько) и Костадин били най-влиятелните селски първенци през втората половина на XIX в. Били природно интелигентни и чрез самообразование се издигнали като водачи на карлуковци в борбата за църковна и политическа независимост. Те са инициатори за откриване на ново светско българско училище в селото, за обзавеждане на библиотека към него.

Продължава в следващия брой

И днес любимо място за веселби на славеиновци е мегданът пред читалището

ДОЦ. Д-Р НАТАЛИЯ РАШКОВА,

етномузиколог – Институт за етнология и фолклористика с Етнографски музей при БАН

– Доц. Рашкова, вие сте изучавали тракийския фолклор дълго време, какво е характерно за него?

– Всяка фолклорна област в териториите, населявани от българи, има своя специфика, която в етномузикологията се нарича „музикален диалект“ – разновидност на музикалния език. Отграничаването помежду им се осъществява според определени критерии – наличие на песенни цикли със своя музикална характеристика, особености на мелодичното изграждане, на метроритъма, начин на пеене (едногласно, двугласно), стил на вокално изпълнение, видове музикални инструменти и инструментална музика и др. Тракия принадлежи към източните фолклорномузикални диалекти. Населението от тази област е запазило и пренесло през времето архаични пластове в песните, съпровождащи обредите коледуване, лазаруване, сватба. Стотици в едно селище са и песните, звучащи по време на жътва, на седянка и на трапеца. Неделните и празничните хора се играят с часове под звуците на моминско пеене с отпяване от две групи певици. В Тракия се пее едногласно. Има мелодии от два-три тона, но и други с разгърната мелодия, силно орнаментирани, създали характерния облик на неповторимата тракийска вокална техника на гърдно-гърлено звукоизвличане. Можем да определим тракийския песенен репертоар като най-богат по брой на различни мелодии и текстове. При моите теренни проучвания в Тракия съм записвала репертоара на възрастни певици, родени в началото на XX в., които с лекота изпяваха по 150–200 и дори над 400 песни от всички песенни цикли. Силно развита в Тракия е инструменталната фолклорна музика, изпълнена на кавал, гайда и гъдулка. Кавалджийското свирене, емблематично за тракийските овчари, е довело до разцвет в инструменталното музициране с красотата на звука и орнаменталния стил в бавните мелодии.

– Как тежката съдба на тракийци е отразена в него?

– Вероятно имате предвид събитията преди около век, които бележат живота на бежанците от Източна Тракия и Беломорието и оставят незаличима следа в родовата памет на техните потомци. Струва ми се, че шокът от

преживяното, а след това и усилието за оцеляване и възстановяване на живота на ново място, като че ли разрушава механизмите за изразяване чрез фолклорната песен. За да се пресъздаде събитие и да заживее в песен е необходимо да има общностен живот, ситуации за изпълнение и слушане. Във фолклорната култура на Тракия творец и носител на песенната традиция са моминските певчески групи. Известна е традицията в Беломорска Тракия момите да съчиняват песни за събития от селищния живот и да ги изпяват на хорото и на седянката. Бежанската съдба разпилява хората, обърква начина им на живот и възстановяването е много трудно. Може би това е причината тези преживявания да не намират място в песен, но пък да бъдат разказвани като лична и семейна история. Все пак съществуват записи на тракийски песни, отразяващи някои исторически моменти от онова време – за храбрите български победи през Балканската война и превземането на Одрин, за насилственото изселване на българите от Дедеагачко и др.

– Всъщност до колко сериозно са проучвани тракийските песни? Кои са най-изявените им изследователи?

– Музикалните архиви на Българската академия на науките съхраняват десетки хиляди фолклорни песни и инструментални мелодии от цялата територия на Тракия. Част от тях са нотирани по слух, а по-късно записването продължава и върху звуконосители – магнитофонна лента и касета. Съществуват няколко т.нар. „капитални“ сборници с публикувани общо няколко хиляди нотирани песенни и инструментални образци от фолклора на Тракия, записвани по различно време от различни изследователи.

Между 1926–1931 г. песенната фолклорна култура на бежанците от Източна и Западна Тракия е документирана в различни селища вече в пределите на българската държава от музикалния фолклорист, записвач на хиляди народни песни с мелодии Васил Стоин. Неговият сборник „Народни песни от Източна и Западна Тракия“ е издаден от Тракийския научен институт през 1939 г. и съдържа нотирани 1678 песни и 6 инструментални мелодии. Това е най-ценният документ за

музикалния фолклор на тракийските бежанци, тъй като е записан от първото поколение носители, напуснали родните си места, и представлява богат източник на информация за пренесеното в паметта на хората музикално знание. Особено вълнуващо звучат думите в предговора на изданието: „Събраните в тоя сборник народни песни са запазили в себе си блясъка на златното зърно, дъха на плодна Тракия, шепота на странджанските и родопски гори и заедно с това – вярата, любовта, труда, мъките и страданията, подвизите и саможертвата на тра-

Интересът към тракийските песни расте

кийския българин, с една реч, неговата неповторима от друг народ българска история“. Предполагам, че много от читателите могат да разпознаят свои предци сред имената на изпълнителите, изпели своите песни като памет за своите родни места в Тракия извън българската държава.

През 60-те години на XX в. е извършена интензивна теренна работа за записване на тракийски музикален фолклор на магнитофонна лента от сътрудниците на тогавашния Институт за музика при БАН. Материали от Ямболско и Старозагорско са в основата на публикувания сборник на акад. Николай Кауфман и Божанка Ганева „Народни песни от Тракия“ (2012 г.). Съставен от записи, извършени по същото време в села от Пловдивско, Хасковско, Ямболско и Сливенско, е сборник на покойния проф. Тодор Джиджев, който предстои да излезе също в Академичното издателство „Проф. Марин Дринов“.

През 80-те години и аз имах възможност като участник в екип от тогавашния Институт за фолклор при

БАН да запиша и нотирам над 5000 песни и инструментални мелодии при теренни изследвания в 31 села в района на Сакар – Свиленградско, Харманлийско, Тополовградско. Като резултат съставих и редактирах отделен том № 62 от най-престижната поредица за публикуване на материали от българското фолклорно наследство: Сборник за народни умотворения и народопис – „Фолклор от Сакар. Песни и инструментални мелодии“ с подбор на 1568 нотирани песни и 104 инструментални мелодии. Немалка част от тези материали са пренесени от бежанци, родени в Одринско, Гюмюрджинско, Дедеагачко.

– Доколко днес сред хората се пази автентичният фолклор и доколко се измества от някакви съвременни песни?

– Терминът „автентичен фолклор“ е твърде спорен и може би неясен. Ако говорим за миналото на фолклора, за съхранението на традиционната култура, то е безвъзвратно отминало и не съществува, както е отминало времето на някогашното патриархално село. Няма го цикличното

функциониране на обредността в земеделския календар, не се изпълняват обредите за осигуряване на благополучие и защита на рода, на селищната общност. Естествено е и традиционната музикална култура да претърпи трансформации, да промени формите и средата на съществуването си. Музикалните образци от фолклора сега се ценят като културно наследство, като част от паметта на локалната или етничната общност. Художествените очаквания на съвременния човек, изкушен от необятните възможности за музикален избор, се променят. Но интересът към музикалната старина като че ли все повече се задълбочава като отглас от копнежа по изгубената хармония. Много млади хора избират да учат фолклорно пеене или инструмент, усвояват репертоар от различни фолклорни области и се придържат към традиционния „автентичен“ стил. Отделна линия на развитие са новите музикални тенденции, подчинени на постмодерната „естетика на смесването“ – съчетаване на фолклор с други музикални стилове. Там

намира своето място музиката с етнозвучене, определена с представка „етно“ – етноджаз, етно-фюжън, етно-рок, етно-метъл и дори индъстриъл етно, психеделично етно...

– Трябва ли да се учи в училище или фолклорните традиции трябва да се предават в семейството?

– Разбира се, в днешния свят съществува много повече от една възможност. Учи се и се предава онова, което се припознава като ценност, което има смисъл и значение за живота на съвременния човек. Ако семейството има отношение към фолклорните традиции, то е естествена среда за предаването им на младото поколение. Училището като образователна институция също е с много важна функция за открояването и отстояването на културни ценности. Но има и други начини за приобщаване към фолклорните традиции – местните фолклорни събори, фестивалите и конкурсите за фолклорна музика и танц, клубовете за народни танци, които имат вече хиляди участници в цялата страна, школите за фолклорно пеене.

Съборът в Славейно събра признателните българи

НАЦИОНАЛНОТО ТЪРЖЕСТВО БЕ ПОСВЕТЕНО НА 110 ГОДИШНИНА ОТ ИЛИНДЕНСКО-ПРЕОБРАЖЕНСКОТО ВЪСТАНИЕ

Националният тракийски събор в смяняското село Славейно, посветен на 110 годишнина от Илинденско-Преображенското въстание, събра на 10 август десетки хора, дошли да отдадат заслужена почит на родопчаните, участвали в неговото организиране и провеждане. Много от славейновци, днес разпръснати из цялата страна, се върнаха в родното място, за да участват в празненствата. Сред гостите бяха председателят на СТДБ Красимир Преманов, членовете на Централното ръководство на съюза Николай Димитров и Таньо Стайковски, акад. Георги Марков от ТНИ, ректорът на СУ „Кл.Охридски“ проф. Иван Илчев, бригаден генерал Красимир Кънев – заместник-командир на Сухопътните войски, кметът на Смяня Николай Мелемов и областният управител инж. Димитър Кръстанов. Спе-

циален поздравителен адрес изпрати и председателят на Народното събрание Михаил Миков.

Организатори на събора в комитското село бяха Община Смяня, Съюзът на тракийските дружества в България, Смяняското тракийско дружество, Кметското наместничество в с. Славейно, Читалище „Съгласие-1883“ и Църковното настоятелство.

Празненствата започнаха сутринта с панихида, отслужена в местния храм „Св.Пророк Илия“. След това с военен ритуал и почетен караул пред паметника на Пейо и Кольо Шишманови, бе отдадена и военна почит на героите. По обед на тържествения митинг на мегдана приветствени слова произнесоха кметовете на Славейно Сийка Касабова и на Смяня Николай Мелемов.

В историята на всеки народ

има множество паметни дати, които ни дават национално самочувствие и ни изпълват с гордост. Илинденско-Преображенското въстание е връхна точка в национално-освободителното движение на Македония и Одринско и се явява като продължение на българската национално-демократична революция, каза пред събралото се множество Сийка Касабова. В своето изказване историкът акад. Георги Марков акцентира на българския характер на въстанието, което е част от българската история.

На последвалия тържествен концерт самодейният състав при читалище „Съгласие-1883“ изпълни любими

на родопчани песни, а малкото гайдарче Стефан спечели сърцата на публиката с вдъхновеното си изпълнение. В програмата взе участие и Фолклорният ансамбъл „Капитан Петко Войвода“ от Асеновград. Народното веселие продължи под звуците на оркестър „Канарите“. Вечерта се състоя тържествена замя, преди началото на която председателят на СТДБ Красимир Преманов поздрави с кратко слово славейновци и гостите на събора. Подобни дати ни напомнят, че и със собствени сили можем да се изправим срещу

поборителя, каза той. Трябва винаги да помним, че героите от Родопите се бориха това да е твърдина на българщината. Подобни чествания помагат да осмислим подвига на предците и да бъдем достойни техни наследници, каза в словото си още той.

В зрелищната замя-проверка взеха участие войни от 101 Алпийски батальон.

На следващия ден в местността Хайдушки поляни бяха поднесени много венци и цветя пред паметника на преобразенци. В съдържателно и емоционално слово доц. Геор-

ги Митринов, който също е от Славейно, подчерта значението на подвига на преобразенци. Сред присъстващите бяха родственици на Пейо и Кольо Шишманови и други

наследници на героите. Войните от 101-ви Алпийски батальон отдадоха почете пред паметника, открит през 1963 г.

Кметството на Славейно, както и организаторите, изразиха специални благодарности към дарителите, без чиито помощ тържествата нямаше да са възможни. Сред тях са ГПК „Мурджов пожар“, Васил Базлянков, фирма „ГАРС“, „Армстрой“ – Асен Соколов, която ще възстанови орнаментите на старото училище и падналата мазилка на фасадата, Таньо Стайковски, Фондация „Развитие за Славейно“ е др.

В Сливенското Старо село честваха виден тракиец

МИХАИЛ МИХАЙЛОВ

На вълнуващо тържество в сливенското Старо село тракийци почетоха най-възрастния жител на селището и член на местното тракийско дружество „Георги Кондолов“ Марин Шидеров, който навърши 95 години на 15 юли.

Юбилеят бе организиран от тракийската организация, от кметството и читалище „Звезда 1928“ в Старо село. Тържеството уважи кметът на Сливенската община Кольо Милев, който поздрави Марин Шидеров с годишнината, и му връчи поздравителен адрес от името на общинското ръководство.

Поздравления, грамота и подаръци юбилярът получи и от председателя на тракийското дружество „Лазар Маджаров“ в Сливен Кирил Кираков и от члена на управителния съвет Стоян Матушев.

Марин Шидеров получи още знаци на внимание от кметския наместник в Старо село Анна Друмева, която е сред най-активните членове на местното тракийско дружество и от представителите на читалище „Звезда 1928“ в селото, където живеят изключително потомци на тракийски българи.

На житейския път и заслугите на юбиляра към родния край бе посветен докладът на председателя на тракийското дружество „Георги Кондолов“ в Старо село Иван Маринов.

Марин Шидеров заминава доброволец

и участва в първата фаза на Отечествената война. След това той е деен организатор на кооперирането на земята в Старо село и пръв председател на местното кооперативно стопанство. Служи в инспектората на въоръжените сили на Министерството на отбраната и в различни гарнизони от страната. Винаги остава съпричастен към проблемите на своите съселяни от Старо село и те непрекъснато го търсят за помощ и съдействие, които никога не им отказва. Марин Шидеров е заслужил читалищен деец и до днес проявява интерес към дейността на читалищния дом в Старо село.

Юбилейното тържество завърши с още много поздравления, почерпка и песни.

Признание за проф. Иван Филчев

ЖЕЛЯЗКО РАЕВ

На своя сесия от 19 юли Общинският съвет на Община Малко Търново взе единодушно решение за удостоверяване на проф. д-р Иван Георгиев Филчев със звани-

то „Почетен гражданин“ на гр. Малко Търново. Предложението бе направено от видни общественици, учени и дейци на Тракийското движение в България, във връзка с неговата 90-годишнина. То бе подкрепено от граждани-

те на гр. Малко Търново и членовете на местната тракийска организация „Дико Желебов“. Пожелаваме на проф. Филчев здраве и още дълги години да работи за благородното дело, на което се е посветил!

Дружеството в с. Павел отбеляза стогодишния юбилей

На 12 юли Тракийското дружество в с. Павел – Великотърновско отбеляза 100 години от разорението на тракийските българи.

Мероприятието беше уважено от Г. Чакъров – кмет на община Полски Тръмбеш, Кр. Преманов – Председател на Съюза на тракийските дружества в България, Любомир Петров – председател на Тракийско дружество „Царевец“ във Велико Търново, Геновева Божкова

– председател на ТД „Тракия“ в Русе, местни жители и тракийци от Горна Студена, Царевец, Павликени.

Кметската Ана Личева откри съборното честване с трогателен разказ за историята на жителите на с. Павел, които в огромната си част са бежанци от Южна Тракия, предимно от село Търново, Узункюприяшко, което днес се намира в Турция.

Почетоха столетница в Хасково

Наред с отразяването на бележити дати и събития от календара на тракийската организация, ръководствата на ТД „Георги Сапунаров“ и Народно читалище „Тракия-2008“ – Хасково решиха да издирват столетници тракийци, на които да оказват внимание и помощ.

На 24 юли представители на ТД „Георги Сапунаров“ и НЧ „Тракия-2008“ посетиха столетницата Руса Кирекчиева, родена на 23 юли 1913 година в село Дерекбой (Пандросос) Гюмюрджинско, за да ѝ честитат 100 годишния юбилей.

Разговорът със скром-

ната жена беше поучителен за нас, защото тя нито веднъж не изрази негативизъм или егоизъм към хората, с които се беше срещала или

живяла през своя дълъг живот. За нея рецептата за дълголетие се състои в това да умееш да се радваш и на малкото, да виждаш само хубавото в живота, да не завиждаш на другите и да си зает винаги с работа.

С тази си инициатива ние разбрахме, че дори обикновените хора имат какво да ни кажат и с какво да ни поучат, за да бъдем добри един към друг и да живеем спокойно и разумно, казва след срещата председателят на Тракийското дружество в Хасково Кирил Сарджев и секретарят на НЧ „Тракия-2008“ Анаета Георгиева.

РОСИЦА РАНЧЕВА

На 10 и 11 август Старозагорските минерални бани се превърнаха в столица на българското фолклорно богатство. В прославения курорт за осма поредна година се събраха носителите на българския дух и талант – над 4000 малки, големи и възрастни певци, танцьори, инструменталисти, разказвачи, майстори на кулинарията, добронамерени веселяци от над 180 села и градове на родината.

Организаторите на събитието – Община Стара Загора, Тракийско дружество „Одринска епопея“, СТДБ, кметството на Старозагорските минерални бани и Обществото за фолклор, винаги са били перфектни домакини, но този път надминаха себе си. С техните усилия за гости и участници бяха осигурени перфектни условия и много удобства. На „Улица на занаятите“ 44-ма майстори на живо показваха устатъка си; по цялата западна дъга имаше истински панаир.

НА „БОГОРОДИЧНА СЪТЪПКА“ НАД 4000 УЧАСТНИЦИ

Имаше кътове за „маймун фото“, за запознанства и какво ли още не. Навсякъде щъкаха усмихнати хора. Тук запее група, от другата маса ѝ пригласят, играчи показват стъпките на „Повръщанката“ или „Щерколювата“. Под дебелия сенки художници рисуваха онова, което им е направило най-силно впечатление. Изложбата ще бъде открита наесен.

Магията, която се провежда на две сцени от по 10 часа, показва, че народното творчество и българският дух не са подвластни на никакви кризи. Често до баба си, певица откакто се помни, застава хваната за ръката ѝ внуче, което пееше също така вдъхновено песните на родния край; до стария гайдар – наследникът му, а в надиграванията се водеха истински битки на честта и младостта...

Много красиви неща се случиха тази година за първи път. Под булаките се появи голям „Селски двор“, в който имаше поздравени вещи, служили на хората допреди да навлезе модерната техника – шарена каручка, вършачка, кошерин и дървено корито, маган, чепкало и калъп за цървули, пирустия и паралия, и пр. Гостите посрещаша змейовска красавица с огромен топъл хляб, замесен със 77 билки за здраве и късмет. Зрелището откриха народните артисти от читалището в с. Оряховица с представяне на седянка. Това безвъзвратно изчезнало

Председателят на СТДБ поздравя участници и гости

Националният тракийски събор отново събра фолклорното богатство на страната

в пространството и времето добронамерено човешко общуване показваха още Кирилово, Малко Кадиево, Сулица и Казанка. Уж селата едно до друго, а обичаите, гозбите и посрещането – различно. Богомилово се представи с „Гергьовден“, Ракитница – с домашни дейности. Пенсионерският клуб от село Джин пресъздаде „Еньова буля“; Начело с кмета Никола Пеев, Змейово пече гюзлеми на сач и разкри тайната как се реди известният змейовски пелин. Лозенци квасиха мляко. Ми-

хайловци демонстрираха как се правят кукли от парцали и украшения от природни материали. Трънково обра точките с „Трънковска сватба“, а Тракийско дружество „Одринска епопея“ – с типични тракийски ястия.

Гости на събора бяха председателят на ОС в Стара Загора Емил Христов, зам.-областният управител Теодора Иванова, която прочете приветствие от областния управител Живка Аладжова, Красимир Преманов, председател на СТДБ и членовете на ЦР Румяна Вълчева и ген. майор Нонка Матова, Петра Мечева, председател на Тракийско дружество „Одринска епопея“, на която принадлежи идеята за провеждане на

събора.

Красимир Преманов заяви, че на „Богородична сътърпка“ „препотвърдихме любовта си към българската фолклорна традиция“. От името на жителите на Старозагорските минерални бани, кметът инж. Станчо Станев пожела здраве, сили и нови вълнуващи срещи.

С празничен концерт беше отбелязана 110-годишнината от Илинденско-преображенското въстание.

Въпреки че съборът няма конкурсен характер, журито с председател проф. д-р Лозанка Пейчева отличи няколко формации.

Голямата награда на кмета на Стара Загора – Почетен диплом и символа на града ста-

на притежание на самодейците от НЧ „Просвета 1909“, село Хайредин, област Враца, с худ. ръководител Димитрина Георгиева. Публиката бурно аплодира танцовите групи „Златия“ и „Хайрединче“, женския танцов състав, мъжката певческа група и индивидуалните изпълнители.

Тракийско дружество „Одринска епопея“ връчи наградата си – реплика

на оригиналната пластика „Орфей“ на самодейците от НЧ „Димитър Наумов 1908“, с. Преславен, общ. Стара Загора, с художествен ръководител Стойка Генова, за представянето на групата за автентичен фолклор „Росна китка“ на седянка, изпълнението на мъжка фолклорна група и оркестър „Минчо Недялков“ с ръководител Вълчо Вълков.

Тракийското младежко дружество „Капитан Петко войвода“ – Стара Загора присъди наградата си – реплика на оригинална пластика на Орфей – на Фолклорен танцов състав „Искра“ с художествен ръководител Даниел Георгиев от гр. Летница, обл. Ловеч.

Всички колективи получиха грамота за участие и реплика на оригинални сребърни пафти от Старозагорско с образите на Св. Димитър и Св. Георги.

И Димитровград отбеляза Илинденско-Преображенското въстание

ГЕОРГИ ДИНКОВ

На 2 август в Димитровград тържествено бе чествана 110 годишнина от Илинденско – Преображенското въстание и откриването на паметник на легендарния български патриот Гоце Делчев. В тържеството участваха стотина потомци на тракийските българи и много жители на града. Паметникът на големия революционер е построен по инициатива на тракийското дружество „Кап. Петко Войвода“ и Македонското землячество в града със съдействието на общината и на местни бизнесмени.

Под звуците на духов оркестър паметникът бе осветен от отец Георги и други двама свещенници. Кратко слово произнесе Тодор Каваков – председател на Тракийското дружество. Приветствени слова пред множеството произнесоха кметът на общината Иво Димов и председателят на съвета Стефан Димитров. След

това председателят на земляческото сдружение на македонците в града Петър Шарков говори за голямата трагедия на тракийските българи, за тяхното разорение в началото на миналия век, за Илинденско – Преображенското въстание. Той припомни многото опожарени села, хилядите избити от башибозука. И ние вечно ще помним и ще се прекланяме пред големите подвизи на плеядата герои, като Гоце Делчев, Кондов, Маджаров, кап. Петко Войвода и хилядите тракийци, отдали живота си за свободата на милата ни родина, каза той. Под звуците на духовия оркестър бяха положени много венци и цветя.

Певчески състави от тракийското дружество и кварталния клуб на пенсионерите в кв. „Раковски“, където е издигнат и паметникът и където една от най-оживените улици носи името на големия българин, изпълниха богата програма от революционни и тракийски песни.

Младежи посетиха Петрова нива

Младежи от Бургас и Айтос посетиха историческата местност Петрова нива в рамките на проект „По стъпките на тракийци“. Той се осъществява от СНИЦ „Посока“ и основната му цел е младите хора да научат повече за няколко места в България, свързани с историята на тракийските българи.

Младежите продължиха своето пътешествие в историята на България с дискусия на тема „Освободителните борби на бълга-

рите от Тракия“. „За нас е важно да помним историята си, която е колкото национална, толкова и лична, защото много младежи са потомци на тракийските бежанци – общици Тодор Ангелов, председател на бургаското тракийско младежко дружество към „Екзарх Антим I“. Проектът е част от стратегията за развитие на бургаското тракийско младежко дружество. Той ще продължи с посещение на мемориалния комплекс в гр. Маджарово, посветен на тракийските бежанци.

Турция не предявява претенции за собственост в България и процесът на възстановяване на собственост минава само през компетентните български съдебни органи. Това е заявил посланикът на южната ни съседка у нас Исмаил Арамаз на среща с генералния директор по европейските въпроси Руси Иванов, съобщил Министерството на външните работи.

Посланикът е бил извикан във външно-то ни министерство за разяснения по повод цитираните от Анадолската агенция твърдения на турския вицепремиер Бекир Боздаг, че „Турция ще си върне собствеността върху османските архитектурни произведения в България“. Посланик Арамаз заявил, че вицепремиерът Боздаг не е правил подобни твърдения по време на посещенията си в България. По повод състоялата се тържествена вечеря ифтар в Пловдив, на която е присъствал и президентът Росен Плевнелиев, и където български журналисти не бяха допуснати, от МВнР пояснили, че ведомството не е било информирано за състава на поканените гости.

Помолен да коментира скандала председателят на СТДБ Красимир Премиянов каза пред ТВ7, че става дума за тежки гафове на президента и очевидна липса на взаимодействие между институциите.

Пред посланик Арамаз МВнР е изразило удовлетворение, че Бекир Боздаг е провел среща с вицепремиера и министър на правосъдието Зинаида Златанова от протоколен характер. На нея са били обсъдени въпроси, свързани с политическия диалог, икономическото сътрудничество, енергийната област и туризма.

Коментирана е била още и темата за опазването на недвижимото културно наследство. Отбелязано е, че подписаната през март 2012 г. двустранна програма за периода 2012-2016, включваща конкретни ангажменти на двете страни в тази област, още не е ратифицирана от Турция, за да влезе в сила.

На срещата са били посочени и някои нерешени

въпроси, за които през 2009 г. е била създадена смесена комисия, която до момента е провела три заседания. В една от създадените работни групи по имуществените и социалните въпроси се обсъждат взаимни имуществени и социални претенции, в това число и за обезщетение за имотите на бежанците от Източна Тракия и Мала Азия и по-нататъшното връщане на т.нар. Екзархийски имоти на фондацията на българските православни църкви. В двустранните отношения с Турция трябва да се спазва принципа на паритета, препоръча председателят на СТДБ. Според него президентът Плевнелиев трябва да си вземе поука от своя гаф, да се извини и да не посяга на националните ни интереси.

На 13 август в МВнР се проведе второто заседание на Обществения съвет към ведомството. Съветът цели да разшири диалога с граждански организации, имащи опит и експертност в сферата на външната политика. На заседанието бяха обсъдени проектът за нов Устройствен правилник на МВнР и перспективите пред регионалното сътрудничество в Югоизточна Европа.

Съюзът на тракийските дружества в България участва в Обществения съвет чрез своя председател Красимир Премиянов.

ПОСЛАНИК АРАМАЗ:

Турция няма претенции за имоти у нас

Българските позиции бяха представени пред Бекир Боздаг не от президента, а от вицепремиера Зинаида Златанова

Песни, завладели сърцето

На 8 юни в салона на Тракийско дружество „Капитан Петко Войвода“ във Варна се проведе Първият национален конкурс с песните на Величка Станева. Още от сутринта заприждаха хора от близки и далечни села и градове, за да участват в този празник на песента. Салонът се изпълни до краен предел. Изведнъж залата утихна и на сцената застанаха един след друг много фолклорни състави и индивидуални изпълнители. Като че ли тук бяха прелетели славеи от село Арковна, Варненско – родното гнездо на гласовитата певица. Облечени в пъстроцветни носии участниците огласяха през целия ден Тракийския дом. Песните на тракийската певица Величка Станева ту бяха забързани като луда Камчия, ту игриви като вятъра, ту бавни и провлечени, долитащи с гласа на жътварки от Дългополското поле...

Участниците пееха нейни песни, станали им любими – една от друга по-различни, по звучни, по-вълнуващи, влезли в сърцата и душите на толкова много нейни слушатели и изпълнители. Величка ги е разнасяла по сцените на различни села и градове в страната, по-

пуляризираща е красотата им в много страни на Европа и света, на различни събори, фестивали и концерти. Печелила е много награди, които са възнаграждение на дългогодишния ѝ труд, на нейния талант и любов към народната песен. Повечето е научила от бабите си, от родителите и свекърва си и от хората от Арковна и околните села. На сцената прозвучаха песните „Мънинка Янка вино точила“, „Вила се лоза винена“, „Тропнете да тропнеме“, „Стоян на Грозда думаше“, „Съня снувах“, „Карамфил бяла Радолъ“ и много други.

Съставите и изпълнителите бяха толкова много, че се наложи да бъдат разделени за прослушване на две места, за да приключи конкурса своевременно.

Журието с председател Атанас Илиев и членове: Йорданка Неделчева, Генчо Стоянов и Николай Чапански, се затрудни при определянето на наградите. На всички участници в конкурса бяха раздадени грамоти с лика на певицата, а на края журието оповести резултатите.

„Всички ние днес преживяхме един голям празник, предизвикан от песните на обичаната народна певица Величка

Румяна Вълчева поздравява певицата

Станева. Всички изпълнители пяха и завладяха сърцата ни“ каза председателят на журието. Специалната награда за най-добър изпълнител бе присъдена на Петя Панева. Първите места бяха присъдени на колективи в различни възрастови групи: вокална група „Месечинка“ при Хуманитарната гимназия „Константин Преславски“, гр. Варна, дамска вокална група „Варна“, фолклорна група „Авлига“ – Аспарухово, женска певческа група за автентичен фолклор от с. Стожер, Добричко.

С първи места бяха отличени индивидуалните изпълнители Патиана Петкова, Наталия Петкова, Сияна Ата-

насова, Иваника Панчева, Тони Тодорова, Виктория Лазарова, Елисавета Ганчева, Миглена Стоянова, Жени Лефтерова, Миглена Калинова. Самата Величка Станева сподели: „Радвам се, че в конкурса участваха толкова много изпълнители. Щастлива съм, че песните ми са станали любими на много хора, вълнуват много човешки сърца и са се заселили завинаги в душите.“

Председателката на Тракийското дружество „Капитан Петко Войвода“ – Румяна Вълчева благодари на участниците в конкурса, пожела им много творчески успехи и връчи на Величка Станева кошница с цветя.

СКЪБНА ВЕСТ

На 30 юли почина видният тракиец Калоян Чакъров. Той бе един от последните живи българи, родени в Беломорска Тракия, в селото на Капитан Петко Войвода – Доганхисар. Калоян Чакъров бе дългогодишен активист на тракийското движение, член на Върховния комитет на СТДБ, дипломат от кариерата. Бил е наш посланик в Русия и Румъния.

Поклон пред светлата му памет

.....

Отиде си завинаги

Димитър Ламбов Беличев

Думите не стигат... в този страшен миг...Отидоха си с него и закачливата му усмивка, и силната му воля, и позитивната му енергия, и жаждата му за живот, и стоицизмът и величието с които вървеше, и преклонението пред род и корени, пред дедите, пред тракийските бежанци от Одринска Тракия...

Поклон! Дълбок поклон пред светлата памет на бай Димитър

От експедиция

„По обратния път на дедите ни“

Надпяване и турнир по борба в Калугерово

На 4 август в с. Калугерово, Симеоновградско, се проведе надпяване и турнир по борба, посветени на 110-годишнината от Илинденско-Преображенското въстание.

На сцената си дадоха среща народни ансамбли от Хасковска и Старозагорска област. В турнира по борба пък участваха 100 борци, сред които

и жени.

Инициативата и организацията на мероприятията принадлежат на Община Симеоновград, Тракийско дружество „Георги Кондолов“ и Клуба по борба с председател Росен Бонев, а също и на Кметството в Калугерово.

Специален гост на тържествата бе генерал-майор Нонка Матова, член на

Върховния комитет на СТДБ. Тя поздрави борците и им пожела успех в спортната надпревара.

Наградите на победителите бяха връчени от Росен Бонев – председател на Тракийско дружество „Георги Кондолов“ и на Клуба по борба.

Първа награда спечели Божидар Бояджиев, а при жените Ива Росенова.

МАРИЯ ПАВЛОВА

Слънчевият 20 юли събра жителите на село Гугутка и много гости на площада пред паметника на жертвите от кървавата 1913 година. Тук, в селото, преди век е била една от най-зловещите разправи на башибозука с местното българско население. Тържеството бе открито от председателя на инициативния комитет по подготовката на честването Севда Делимоллова. „Всички ние сме горди с нашия гугутчански корен, с нашата история, с нашите фолклорни предания, легенди и песни.“ – каза тя.

Кметът на с. Гугутка Съби Башев поздрави всички гости и родолюбци, а момиченца в национални носии ги гостиха с хляб и сол. Специален гост на празника бе Георги Петков, описал историята на селото в книгата си „Кървавата 1913 година“. Райна Делимоллова прочете откъси, избрани от автора специално за случая.

Неговият баща едва тригодишен загубва майка си. Башибозукът навлиза в къщите да граби, изнасилва и убива. Всички хукнали по баирите, някой избягали при

Село Гугутка отбелязва век от кървавата 1913 година

своите приятели турци, които са ги прибрали и спасявали, трети се скрили в църквата, където три дни останали без вода и храна. Но башибозукът чупи прозорците, хвърля напоени с катран парцали и ги пали. Тогава отвличат майката на Петко, а него го удрят по главата. Той тръгва да скита облян в сълзи и кръв, на гърба си с една ризка, бос. Но идва човек „на бял кон“ и дава заповед да се спре стрелбата. Оцелелите се разбягали по баирите. Петко бил намерен след три дни кажи-речи умрял от рани. Авторът Георги Петков призова селото да се преименува „Цар Калоян“, тъй като е основано от потомци на древните прабългари и с благословията на самия цар Калоян. Селото е три

пъти изграждано, два пъти унищожавано, два пъти възкръсвало. Заслужава да носи това достойно име – смята той.

Приветствие поднесе секретарят на общ. Ивайловград Н. Панайотов.

Специален рецитал трогна сърцата на присъстващите.

Група тракийци с корен от с. Гугутка, водени от председателя на Тракийското дружество в Кърджали Я. Янев, също уважиха с присъствието си тържеството. Те поднесоха венци и цветя пред паметника и запалиха свещички в църквата.

Венци и цветя поднесоха и представители на общ. Ивайловград, читалище „Пробуда“, Тракийско дружество гр. Ст. Загора, местни жители на с. Гугутка, много деца.

Групата за автентични песни от с. Черничево и фолклорна група към читалище „Пробуда“ гр. Ивайловград, пременени в тракийските си носии, изпълниха много песни. Тържеството завърши с курбан, родови срещи и посещения на кулинарната, етнографската и фотоизложбата в кметството.

Тракийци уважиха събора на Попови ливади

На 3 август в местността Попови ливади се проведе събор, посветен на 110-годишнината от избухването на Илинденско – Преображенското въстание. Присъстваха представители на община Гоце Делчев, депутати, членове на различни политически партии и организации, признателни граждани.

От Съюза на тракийските дружества

в България събора уважиха неговият председател – Кр. Преманов и членовете на Съюза – акад. Георги Марков, Иван Гранитски, Илко Шивачев.

Заупокойна молитва за загиналите в Илинденско-Преображенското въстание и молебен за здраве, бяха отслужени от Негово Високопреосвещенство Неврокопски митрополит Натанаил пред па-

метника на Гоце Делчев.

Академик Георги Марков произнесе тържествено слово за Илинденско – Преображенското въстание. След това бяха поднесени венци и цветя в знак на признателност към загиналите.

Съборът продължи с празнична програма, в която участваха изяви фолклорни състави от община Гоце Делчев.

Откриха документална фотоизложба „1903 г. Илинден – Преображение – Кръстовден“

Председателят на СТДБ Красимир Преманов присъства на откриването на документална фотоизложба „1903 г. Илинден – Преображение – Кръстовден“, посветена на 110-годишнината от въстанието на българите в Македония и Тракия. Изложбата е разположена в Галерия на открито в Градската градина при Народния театър „Иван Вазов“ и организирането ѝ е плод на съвместните усилия на Държавна агенция „Архиви“, Столичната община и програмата „София – културна столица на Европа – 2019 г.“, със съдействието на Ин-

ститута за исторически изследвания към БАН.

Документалната изложба бе открита от председателя на ДА „Архиви“ доц. д-р Мартин Иванов, в присъствието на министъра на културата д-р Петър Стоянович, членове на Националния комитет за честването на 110 г. от Илинденско – Преображенското въстание, ген. Стоян Топалов – Председател на Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва, специалисти-архивисти и изследователи, взели участие в създаването ѝ представители на академичната общност,

наследници на тракийски и македонски българи, журналисти, общественици и граждани.

Чрез впечатляващи фотографии и текст изложбата представя историята на национално-освободителното движение на македонските и тракийски българи с двете основни организации ВМОРО и ВМОК, предисторията и въстаническите действия през лятото и есента на 1903 г. в революционните райони на Македония и Тракия. Забележителен е стремежът на авторите да отразят синтезирано не само различни-

те аспекти на историческите събития, но и паметта и възприятието за тях от техните съвременници и потомци.

Участието на тракийските българи в национално-освободителните борби и въстанието през 1903 г. е представено чрез темите: „Преображенци“, „Петрова нива – Преображенското начало“, „Въстанието в Странджа“, „Въстанието в Одринския район“.

Откриването на изложбата бе уважено от научния секретар на ТНИ д-р В. Стоянова и членовете на ТНИ доц. д-р Р. Караганев и доц. д-р Г. Митринов.

Съюзен живот

Председателят на СТАБ в Дирекцията по вероизповеданията към МС

На 19 юли председателят на СТАБ Кр. Преманов се срещна с Емил Велинов – директор на Дирекцията по вероизповеданията към Министерски съвет. По време на срещата Кр. Преманов изрази удовлетворение от досегашната съвместна работа и запозна Е. Велинов с дейността на Съюза, с неговите инициативи и предстоящи прояви, със започналите разговори с представители на турската страна за възстановяването на българския православен храм в Лозенград и за организиране на музейна експозиция „Тракия“ в метоха на българската православна църква „Св. Стефан“ в Истанбул.

Поздравителен адрес до Български културен клуб в Скопие

На 19 юли председателят на СТАБ Красимир Преманов изпрати поздравителен адрес до Мирослав Ризински – член на Управителния съвет на Български културен клуб в Скопие, във връзка с инициативата за съвместно честване на 110 години от Илинденско – Преображенското въстание и 120 години от учредяването на Български македони – одрински революционен комитет.

Във връзка с тази инициатива ден по рано в Министерство на отбраната бе проведено Учредително заседание на Националния инициативен комитет за честванията.

СТАБ и ТНИ в заседание на Националния инициативен комитет за честване на 110-та годишнина от Илинденско-Преображенското въстание

На 18 юли в Министерство на отбраната под председателството на министър Ангел Найденов бе проведено Учредително заседание на Националния инициативен комитет за честване на 110-та годишнина от Илинденско-Преображенското въстание. В него участваха началникът на отбраната генерал Симеон Симеонов, зам.-началникът на отбраната генерал-лейтенант Стефан Василев и др.

Кр.Преманов се срещна с областния управител на Бургас

На 17 юли Красимир Преманов и Чавдар Георгиев провели работна среща с Павел Маринов – областен управител на Бургас. По време на срещата бяха обсъдени организацията на предстоящите национални мероприятия на СТАБ, посветени на 110 години от Илинденско – Преображенското въстание и 100 години от разорението на тракийските българи, които ще се провеждат на територията на област Бургас.

Председателят на СТАБ проведе среща със заместник - председателя на тракийското дружество в Търговище

На 5 август председателят на СТАБ Красимир Преманов и Титко Василев, зам. - председател на тракийското дружество в Търговище проведоха работна среща.

По време на нея бяха обсъдени въпроси, свързани със състоянието на организацията и набелязани мерки за нейното укрепване.

Честито!

Централното ръководство на СТАБ и редакцията на в. „Тракия“ поздравяват най-сърдечно рождениците на съюза:

Милка Ковачева-Карнобат	7.8
Папани Козарева-София	19.8
Маринка Грудева-Ген.Иззово	20.8
Димитър Пантелеев-Сливен	25.8.1946 г.
Алексей Беленки-София	7.8.1965 г.
Григор Иванович Казаков-Москва	18.8.

ТРАКИЯ – Орган на Съюза на тракийските дружества в България – София 1000, ул. „Стефан Караджа“ 7-А Печат: Алианс Медиапринт

Абонирайте се!

Каталожен номер

759

Издава: Централното ръководство

Редакционна колегия: чл.-кор. на БАН Васил ПРОДАНОВ, проф. Иван ФИЛЧЕВ, Никола Инджов и Тодор Корубев; Главен редактор: Соня АНГЕЛОВА; e-mail: vestrakia@abv.bg, stdb_sofia@abv.bg, тел.02/986 71 26; факс:02/987 57 53

КОРЕСПОНДЕНТИ: Михаил ЖЕЛЯЗКОВ (Бургас) - 056/86 16 76; Веселина АЛЕКСИЕВА (Варна) – 0888 89 59 27; Наско ТОДОРОВ - 0878 83 39 92; Недка ГОСПОДИНОВА (Перник) - 076/60 13 67; Димитринка СМОЛЕВА (София) - 02/884 25 59; Михаил МИХАЙЛОВ (Сливен) - 044/62 48 53; Виолета ФИЛИПОВА (Смолян) - 0301/63 008; Златка МИХАЙЛОВА (Хасково) - 038/632 060; Маргарита НАЧКОВА (Шумен) - 054/86 99 52; Мария ИВАНОВА (Ямбол) - 046/66 35 40

Изпращайте текстове не по-дълги от 4 стандартни машинописни страници (1800 знака). Хонорари за публикуването им не се дават.

БАНКОВА СМЕТКА
СТДБ (за вестника)

IBAN: BG34STSA93000001682816 BIC:STABGSGF

Банка ДСК ЕАД, клон 1, ул. „Княз Ал. Батенберг“ – София 1000

ПАУНКА СЛАВОВА,
гр. Твърдица

На 4 юли 52-ма потомци на тракийци бежанци от Беломорска и Одринска Тракия, както и от Мала Азия, за пореден път тръгнахме по обратния път към земите на нашите деди. Сред нас имаше хора от София, Пловдив, Русе, Стара Загора, Сливен, Трявна, Павликени, Твърдица, Кърджали, Бургас, Ямбол и с. Желю войвода. Пътуването беше организирано от неуморимата Божана Богданова. В групата се включиха също така и режисьорът Михаил Мелтев и операторът Емил Пенев. По този начин те документираха не само селищата, през които премина нашата група, но и нашите чувства, когато стъпвахме на родната земя на дедите ни. Екскурзовод ни беше Сергей Велчев, който ни запознаваше с историята и забележителностите на посещаваните селища, а Цветан и Сунай бяха нашите водачи.

С думи не могат да се опишат възбудите на всички ни. Ние имаме възможността и щастието да посетим местата, където са родени и израстли нашите предци, които до последния си дъх имаха надежда, че ще се върнат някога обратно. Повечето от нас взеха шепя пръст, камъчета, вода и така символично целунахме старческите им ръце. Споменът за тях предизвиква съзри и възхищение от смелостта и героизма им.

Най-много бяха потомците на някогашните жители на с. Булгаркьой. Когато пристигнахме на мястото за кой ли пореден път преживяхме ужаса от убийството на всички мъже и големите момчета от селото. Божана Богданова говори за мъката, която изпитват на това място наследниците на някогашните булгаркьойци. Искам за подарим на неродените момчета една топка, след която не можах да тичат, каза тя. На момичетата символично подарихме една кукла, която да хранят и приспиват, на мъжете едно рало- да орат и сеят и на жените много брашно, за да месят хляб на семействата си.

По обратния път
на дедите

Бележки от едно пътуване

По време на пътуването открихме след 100 години истинския Бойдинов мост, обрасъл целият в зеленина, къпинови храсти и потънал в една сякаш тайнствена тишина. Храстите като че ли спираха знойното слънце да не пали туй, що е останало от преди цял век, а буйната зеленина сякаш ни казваше „Не са пре-

кършени духът и силата на тракийските бежанци, те избухват и продължават и днес в нас...“ А малката камбана от българската църква „Константин и Елена“, устояла на времето с медния си звук сега оглася училището в Булгаркьой и бие ли бие като училищно звънче...Тя поздравява с чудното си гласче и неродените, непорасналите, непогребаните тракийски деца.

По време на пътуването си посетихме Чермен, Кадъкьой, Димотика, Коруджикьой, Софлу, Янурен, Гюмюрджина, Фере, Шехенлар, Дедеагач, Кешан, Ейлягюнью, Теслим, Лизгар, Чопкьой, Търново, Еникьой, Узункюпрю, Родосто,

Истанбул, Каваклия, Лозенград, Кору дере, Ениджия, Коюндере, Гечкинли и Одрин. Навсякъде бяхме посрещани гостоприемно с чай, кафе и студена вода. Божана Богданова постави бита покривка с български хляб и подаръци за възрастни и за децата. Кметовете любезно ни приветстваха, а ние

им благодарихме и им пожелавахме здраве и бере-

кет. В с. Търново си направихме обща снимка пред полуразрушената църква „Свети Георги“. Разбрахме, че кметът направил постъпки до Юнеско тя да бъде реставрирана и да остане като културен център. В с. Еникьой Руска и синът ѝ Митко в тракийски носии и питка ни посрещнаха в родната къща на дядо си. В селото ни поздравиха младият кмет и неколцина местни жители. В Ейлягюнью пък ни посрещнаха с песен и ни почерпиха с традиционните сладкиши. В Коюндере изненадващо попаднахме на сватба. Донка подари питка

и български сувенири на булката и докато очаквахме младоженеца, ние изиграхме едно тракийско хоро заедно с тъщата. Всеки от нас имаше възможност да разкаже спомените, които е чул от своите деди. Много от нас видяха техните родни къщи. Другите си пожелаха следващия път и те да успеят да го направят. Бяхме приятно изненадани, когато Божана Богданова подари на всички ни книжки, в които имаше много снимки, документи, рецепти на тракийски гозби, стихотворения, карти на някои селища и дълъг списък на бежанците от тези места. На всички бяха подарени броеве от националния вестник „Тракия“, който четем с интерес и благодарим, че го има.

С чаша червено вино и питка премина нощната разходка с кораб по Босфора. Красотата от светлинните ефекти беше изключителна, а гледката беше уникална. По време на пътуването ни Енчо Стайков – управител на фирмата „Олимптур“, която организира пътуването, ни предложи и специална томбола. Щастливка се оказа Калина Петрова от Стара Загора, която спечели ново пътуване. Ние самите пък си организирахме викторина с въпроси какво сме видели по време на пътуването ни. С подаръци бяха възнаградени авторите на най-пъргавите и верни отговори.

На отиване се вълнувахме от предстоящата среща с родния край на дедите ни, а на връщане имаме чувството, че оставяме част от сърцето си в плодородна и красива Тракия. Там където

„Всяка птичка за бежанците пее.
Слънцето ги търси сутрин щом изгрее.
Звездите ярки светят всяка вечер.
Милите не знаят, че ги няма вече“.

